

Motion till riksdagen 2013/14:Fö219

av Lars Gustafsson (KD)

Skördeskadefond

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till en nationell skördeskadefond för skogs- och jordbruksnäringarna.

Motivering

De areala näringarna utgör en omistlig del av det svenska näringslivet, inte minst mot bakgrund av vikten av att upprätthålla en hög produktionsmöjlighet och skapa goda förutsättningar för den biologiska mångfalden. Skogs- och jordbruksnäringarna skiljer sig dock från andra näringar genom sitt stora beroende av väder och miljö. Påverkan av naturkrafter har en avgörande betydelse för lönsamheten och förutsättningarna att bedriva verksamhet.

Under senare år har vårt land ibland drabbats av extrema väderomslag, så kallade atmosfäriska blockeringar. Under sommaren 2011 drabbades norra Skåne, delar av Västsverige och Norrland av svåra översvämningar i samband med ymnig nederbörd. Så mycket som en tredjedel av det spannmål som odlats i Sverige kunde i slutändan inte bärgas. Sommaren 2012 drabbades delar av södra Sverige återigen av stora regnmängder och översvämningar till följd av dessa som påverkade skördeutfallet 2012 men även gav sämre förutsättningar för produktionsåret 2013.

Många jordbruksproducerande länder i Europa har någon form av katastrofskydd för jordbruket i situationer som dessa. Även i USA finns flera permanenta program för att hjälpa jordbrukare att återhämta sig ekonomiskt efter en naturkatastrof. Dessa fonder finns på både federal nivå och delstatsnivå i form av bland annat skördeförsäkringsprogram och akuta katastroflån. I Sverige finns inget sådant skydd trots de stora problem som torka och häftiga regn har orsakat svenskt jordbruk de senaste fem åren. Det har gjorts utred-

Fel! Okänt namn på

ningar men några förslag som ger skydd till den enskilde lant- eller skogsbrukaren har inte kommit.

Det permanenta skördeskadeskydd som tidigare fanns i Sverige avskaffades 1994 efter en överenskommelse mellan LRF (som då var huvudman) och staten (som hade övergripande ansvar) på grund av vissa brister i utformningen. Även sedan skördeskadefonden avskaffades kvarstår dock det statliga ansvaret vid skador av naturkatastrofkaraktär. Frågan är hur det ska utformas i praktiken.

Lantbrukarnas Riksförbund, LRF, har framfört några olika idéer om hur en lösning skulle kunna utformas, bland annat en katastroffond med någon form av gemensamt försäkringsskydd, där lantbrukare också deltar med viss egenfinansiering. En alternativ lösning är en förlängning av periodiseringsfonden för lantbrukare som drabbas av skördeskador orsakade av naturrelaterade katastrofer. Detta var en metod som användes vid de senaste stormskadorna. Hur den exakta utformningen av ett katastrofstöd ska utformas måste dock utredas i samverkan med parterna inom jordbruksnäringen, dess organisationer samt försäkringsbranschen, i syfte att uppnå en långsiktig lösning på ett sannolikt eskalerande problem med stora återkommande vädersvängningar.

Stockholm den 24 september 2013

Lars Gustafsson (KD)